Lietas Nr. C15121514
Lietas arhīva Nr. C-1215-14/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā, 2014.gada 2.jūnijā

Jelgavas tiesa: tiesnese D.Ruško, izskatīja rakstveida procesā civillietu AS „Moda Kapitāls" maza apmērā prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

Tiesā saņemts prasītāja AS „Moda Kapitāls" prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret atbildētāju /pers. A/ par naudas piedziņu, kurā lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam neatmaksāto kredīta summu 711,44 *euro*, nesamaksāto maksu par kredīta izmantošanu 32,01 *euro*, līgumsodu 711,44 *euro*, tiesāšanās izdevumus, kā arī apstiprināt prasītāja tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no neapmaksātā pamatparāda summas par laiku no lietas izskatīšanas dienas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Prasības pieteikums motivēts ar to, ka 2013.gada 24.jūlijā starp atbildētāju un prasītāju tik noslēgts Aizdevuma līgums pret nekustamo īpašumu Nr.30-200090 (turpmāk – Aizdevuma līgums), pamatojoties uz kuru prasītājs izsniedza atbildētājam kredītu 711,44 *euro* (Ls 500) apmērā. Noslēdzot Aizdevuma līgumu, puses vienojās, ka samaksa par kredīta izmantošanu ir 4,50% jeb 32,01 *euro* mēnesī, bet kredīta atmaksas termiņš –2013.gada 23.augusts.

Aizdevuma līgumā noteikto atbildētāja saistību nodrošināšanai, atbildētājs un prasītājs noslēdza Hipotēkas (ieķīlājuma) līgumu Nr.30-200090, saskaņā ar kuru atbildētājs ieķīlāja viņam piederošo nekustamo īpašumu – zemes gabalu un kura atrodas ēka:/adrese/. Uz minēto nekustamo īpašumu Jelgavas zemesgrāmatas nodalījumā nostiprināta hipotēka prasītāja labā par kopējo summu 743,45 *euro*.

Atbildētājs līdz prasības pieteikuma iesniegšanas dienai kredīta atmaksu nav uzsācis. Tā kā atbildētājs ir pieļāvis samaksas termiņa nokavējumu, ir piemērojami Aizdevuma līguma noteikumi, kas paredz, ka atbildētājs maksā līgumsodu 1% apmērā no savlaicīgi neveiktās kredīta pamatsummas par katru kavējuma dienu. Ņemot vērā kavējuma periodu, aprēķinātā līgumsoda apmērs pārsniedz galvenā parāda ampēru. Tāpēc, ievērojot Civillikuma 1.pantu un prasītāja vēlēšanos noteikt samērīgu līgumsodu, prasītājs prasa no atbildētāja līgumsodu galvenā parāda apmērā.

Prasītājs uzskata, ka ir apmierināms arī lūgums apstiprināt prasītāja tiesības saņemt likumiskos kavējuma 6% gadā no neapmaksātā pamatparāda summas par laiku no lietas izskatīšanas dienas līdz sprieduma izpildei.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1590., 1591., 1716., 1720., 1753., 1756., 1759., 1765.pantu, 1946.panta pirmo daļu.

2014.gada 2.jūnijā tiesā saņemti prasītāja rakstveida paskaidrojumi par to, ka līdz 2014.gada 2.jūnijam AS „Moda Kapitāls" nav izmantojis ķīlas tiesības un nav ieguvis līdzekļus no ieķīlātā nekustamā īpašuma, kadastra Nr./numurs A/. Līdz ar to nekādi līdzekļi saistību dzēšanai, kas izriet no atbildētāja un prasītāja starpā noslēgtā Aizdevuma līguma, nav novirzīti.

Galvenais parāds prasības iesniegšanas dienā nepārsniedza 2 100 EUR, tāpēc, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{19} panta otro daļu, celtā prasība atzīstama par maza apmēra prasību.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} un250.^{22} panta prasībām, atbildētājam /pers. A/ uz prasības pieteikumā norādīto adresi, kas ir arī viņa deklarētā dzīvesvieta, ierakstītā sūtījumā nosūtīts prasības pieteikums un paskaidrojumu veidlapa, kā arī izskaidrotas procesuālās tiesības (lietas 24.lapa).

Atbildētājam sūtītais sūtījums saņemts atpakaļ tiesā ar norādi, ka adresāts nav sastapts, atstāts aicinājums, beidzies glabāšanas laiks (lietas 26.-46.lapa).

Ņemot vērā to, ka tiesas dokumenti atbildētājam tika piegādāti uz viņa deklarēto dzīvesvietu, tad, ievērojot Civilprocesa likuma 56.^{1} pantā ietverto prezumpciju par tiesas dokumentu piegādi un izsniegšanu, uzskatāms, ka atbildētājam tiesas dokumenti ir izsniegti.

Atbildētājs paskaidrojumus tiesai nav iesniedzis. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrajai daļai, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Atbildētājs nav lūdzis lietas iztiesāšanu tiesas sēdē. Prasītājs prasības pieteikumā norādījis, ka nevēlās, lai notiktu uzklausīšana

tiesas sēdē (lietas 6.lapa).

Ievērojot to, ka puses nelūdza lietas izskatīšanu tiesas sēdē un tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, ka pusēm ir savlaicīgi paziņots par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā (lietas 48.lapa), lieta saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu tiek izskatīta rakstveida procesā.

Motīvu daļa

Novērtējot prasības pieteikumā norādītos apstākļus kopsakarā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, tiesa uzskata, ka prasība par parāda piedziņu ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

No Aizdevuma līguma kopijas (lietas 9.lapa) konstatējams, ka 2013.gada 24.jūlijā starp prasītāju un atbildētāju ir noslēgts aizdevuma līgums par kredīta 711,44 *euro* apmērā piešķiršanu atbildētājam. Kredīta atmaksas termiņš - 2013.gada 23.augusts. Kredīta atmaksa veicama vienā maksājumā un kopējā atmaksājamā summa sastāda 743,45 *euro*, t.sk. kredīta pamatsumma 711,44 *euro* un samaksa par kredīta izmantošanu 32,01 *euro*, kas tiek noteikta pēc mēneša kredīta procentu likmes – 4,50% apmērā. Par saistību neizpildi noteikts līgumsods 1% apmērā no atlikušās kredīta pamatsummas par katru nokavēto dienu.

Minētajam Aizdevuma līgumam kā pielikums pievienots Kredīta izsniegšanas nolikums (lietas 10.-17.lapa), ar kuru atbildētājs ir iepazinies un ar savu parakstu apliecinājis, ka tas ir izprotams un papildus skaidrojumi vai precizējumi nav nepieciešami.

No /datums/Hipotēkas (ieķīlājuma) līguma Nr.30-200090 (lietas 18.-20.lapa) 1.1. un 1.2.punkta konstatējams, ka prasītāja prasījumu nodrošināšanai atbildētājs ir ieķīlājis viņam piederošo nekustamo īpašumu – zemes gabalu 0,083 ha uz kura atrodas ēka; /adrese/, kadastra Nr./numurs B/- par labu prasītājam. Nodrošināmais prasījums sastāda 743,45 *euro*.

No Jelgavas tiesas Zemesgrāmatu nodaļas izdrukas ir konstatējams, ka nekustamā īpašuma /adrese/(kadastra Nr./numurs A/) īpašnieks ir /pers. A/. Attiecībā uz minēto nekustamo īpašumu par labu AS „Moda Kapitāls" ir nostiprināta hipotēka 743,45 *euro* (Ls 522,50) apmērā, pamatojoties uz /datums/Aizdevuma līgumu Nr.30-200090 un /datums/hipotēkas (ieķīlājuma) līgumu Nr.30-200090.

Parakstot Aizdevuma līgumu un Hipotēkas līgumu, puses uzņēmušās pildīt saistības saskaņā ar Aizdevuma līgumu un tam pievienoto nolikumu.

Tiesa atzīst, ka minētie līgumi ir noslēgti atbilstoši Civillikuma prasībām, neviena no pusēm tos nav apstrīdējusi un līdz ar to tie ir saistoši līgumslēdzējām pusēm.

Ar lietā esošo kases izdevumu orderi Nr.634 (lietas 21.lapa) pierādīts, ka 2013.gada 6.augustā atbildētājam ir izsniegts kredīts 500 Ls apmērā, kas pēc Latvijas Bankas noteiktā valūtas kursa sastāda 711,44 *euro*.

Līdz ar to ir atzīstams par pierādītu, ka prasītājs no savas puses Aizdevuma līgumu ir izpildījis, jo ir izsniedzis atbildētājam kredītu Aizdevuma līgumā noteiktajā apmērā un kārtībā (Civillikuma 1934.pants). Tāpēc atbildētājam saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu ir jāatdod tāda pati summa, kādu viņš saņēmis un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod atbildētājam tiesību atkāpties no līguma (Civillikuma 1587.pants).

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja maksu par kredīta izmantošanu 32,01 *euro* apmērā par periodu no 2013.gada 6.augusta līdz 2013.gada 23.augustam.

Saskaņā ar Civillikuma 1946.panta pirmo daļu, procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Noslēdzot Aizdevuma līgumu puses vienojušās, ka maksa par kredīta izmantošanu ir 32,01 *euro*, kas tiek noteikta pēc mēneša kredīta procentu likmes 4,50% apmērā (lietas 9.lapa).

Prasītājs prasības pieteikumā norādīja, ka minēto kredītu un maksu par kredīta izmantošanu atbildētājs nav atdevis.

Tā kā saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu samaksas pierādījums gulstas uz parādnieku, bet atbildētājs lietā nav iesniedzis pierādījumus tam, ka parādu prasītājam ir atdevis, kā arī nav apstrīdējis ne parāda esamības faktu, ne arī prasības pieteikumā norādīto parāda apmēru. Tāpat tiesai nav pamats apšaubīt, ka prasītājs nav izmantojis ķīlas tiesības.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst prasītāja tiesības prasīt no atbildētāja neatmaksāto kredīta summu 711,44 *euro* un nesamaksātos procentus par kredīta izmantošanu jeb līgumiskos procentus 32,01 *euro* apmērā par periodu no 2013.gada 6.augusta līdz 2013.gada 23.augustam. Minētās summas piedzenamas no atbildētāja par labu prasītājam.

Prasītājs celtajā prasībā aprēķinājis un lūdzis piedzīt no atbildētāja līgumsodu 711,44 *euro* apmērā par laika periodu no 2013.gada 24.augusta līdz 2014.gada 2.janvārim (132 dienas). Prasītājs norādījis, ka apstādina līgumsoda pieaugumu tam sasniedzot pamatparāda apmēru - 711,44 *euro*, lai gan faktiski par 132 dienām līgumsoda apmērs ir 939,10 *euro*.

Saskaņā ar Civillikuma ievada 3.pantu, katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Tādējādi attiecībā uz līgumsodu un tā apmēru tiesa vadās pēc Civillikuma normām, kas

nemainītā redakcijā bija spēkā Aizdevuma līguma slēgšanas un parāda rašanās brīdī.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu *(likuma redakcijā līdz 2013.gada 31.decembrim)*, līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu *(likuma redakcijā līdz 2013.gada 31.decembrim)*, līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.

Saskaņā ar Civillikuma 1720.pantu, kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Tādējādi Civillikuma izpratnē līgumsods ir saistību tiesību pastiprinājums saistības neizpildīšanas vai pienācīgas neizpildīšanas gadījumā, kas pastiprina konkrētas personas saistību vai nodrošina saistību izpildi un pastāv kā civiltiesisks sods. Līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija.

Par līgumsoda lielumu puses vienojušās Aizdevuma līgumā, kā arī tā lielums ir noteikts Kredīta izsniegšanas nolikuma 3.19.punktā, t.i., puses vienojās, ka gadījumā, ja atbildētājs neizpilda savas saistības noteiktajā kārtībā un/vai termiņos, viņš maksā līgumsodu 1% apmērā no atlikušās kredīta pamatsummas par katru nokavēto dienu (lietas 9., 13.lapa).

Tātad konkrētajā gadījumā līgumsods ir noteikts par saistību nepienācīgu izpildīšanu un no paša atbildētāja rīcības ir atkarīgs tas, vai viņam iestājas pienākums maksāt līgumsodu pielīgtajā apmērā.

Prasītājs prasības pieteikumā ir norādījis līgumsoda aprēķinu. Atbildētājs minēto līgumsoda aprēķinu nav apstrīdējis, līdz ar to tiesai nav pamata šo aprēķinu apšaubīt.

Tiesa secina, ka līgumsods 711,44 *euro* ir aprēķināts atbilstoši Aizdevuma līguma un Kredīta izsniegšanas nolikuma nosacījumiem.

Tāpat tiesai nav pamata atzīt, ka būtu pārkāptas atbildētāja, kā patērētāja tiesības. Tiesai nav pamata uzskatīt, ka Aizdevuma līguma nosacījumi attiecībā uz līgumsoda apmēru starp pusēm nebūtu iepriekš apspriesti, jo nekādus iebildumus atbildētājs par to nav cēlis. Bez tam, ņemot vērā, ka pienākums maksāt līgumsodu iestājies paša atbildētāja saistību nepildīšanas rezultātā, kā arī ņemot vērā nokavējuma perioda ilgumu, tiesa uzskata, ka prasītāja pieprasītais līgumsods 711,44 *euro* apmērā ir vērtējams kā samērīgs un taisnīgs arī Patērētāju tiesību aizsardzības likuma kontekstā.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas piedziņu, tiesa rezolutīvajā daļā norāda […] prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 2.punktu, procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par svešu naudu, nevien tad, kad tās turētājs to lietojis savā labā, bet arī tad, kad viņam pienācies šo naudu noguldīt uz procentiem un viņš to nav darījis.

Civillikuma 1757.pants nosaka, ka nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Ja tas nav darīts, tad atzīstams, ka klusējot pieņemti likumiskie procenti (1765.p.). Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu likumiskie procenti ir seši procenti no simta gadā.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu un Civilprocesa likuma 195.pantu, ir pamats noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos 6% gadā no galvenā parāda summas – 711,44 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram [..].

Prasītājs, iesniedzot prasības pieteikumu, ir samaksājis tiesas izdevumus šādā apmērā:valsts nodevu 218,24 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 9,41 *euro* apmērā. Minētie tiesas izdevumi ir piedzenami no atbildētāja prasītāja labā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, [..] un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties. Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa atzīst, ka minētā likuma norma attiecas arī uz izskatāmo prasību un līdz ar to atbildētājam /pers. A/ nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97.pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu prasītājam AS „Moda Kapitāls", reģistrācijas Nr.40003345861, neatmaksāto kredīta summu 711,44 *euro*, aizdevuma lietošanas procentus par periodu no 2013.gada 6.augusta līdz 2013.gada 23.augustam 32,01 *euro*, līgumsodu par laika periodu no 2013.gada 24.augusta līdz 2014.gada 2.janvārim 711,44 *euro,* kopā

1454.89 *euro* un tiesas izdevumus 227,65 *euro*, kas ieskaitāmi kontā Nr.LV63HABA0551034055389, AS „Swedbank”,.

Noteikt AS „Moda Kapitāls” tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos 6% gadā no tiesas piespriestās, bet nesaņemtās parāda pamatsummas.

Noteikt /pers.A/ termiņu labprātīgai sprieduma izpildei - 10 (desmit) dienas pēc sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesas spriedumu lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesai 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas 2014.gada 2.jūnija, iesniedzot apelācijas sūdzību Jelgavas tiesā.

Tiesnese D.Ruško